

17.88x34.62	31	4	עמוד	כותרת	גלובס -	22/11/2012	34555955-1
דורון טיקוצקי צדבונים משרד עורכי הדין - 87910							

תעשיינים ובעלי עסקים בדרום חוששים מסחבת ארוכה בתהליך קבלת הפיצויים על הנזק שנגרם להם / יובל אזולאי

אחרי הלחימה בעזה, תתחיל המלחמה על הפיצויים

הורה פיקוד העורף על השבתה מוחלטת של פעילות הייצור בכ־70 מפעלים הסמוכים לרצועת עזה. לפי נתונים שמסרה אתמול התאחדות התעשיינים, מאז תחילת עמוד ענן הנזק המצטבר לתעשייה בדרום נאמד ביותר מ־150 מיליון שקל. בכל יום לחימה נוסף, שבו מטווח העורף ברקטות, היקף הנזק גדל. גם במפעלים חיוניים, שבהם פעילות הייצור נמשכת מתוקף צווים שהוציאו המשרד להגנת העורף ומשרד התמ"ת, העבודה מופרעת פעמים רבות בשל ירי הרקטות הנרחב התכוף והכניסות הרבות של עובדים למרחבים מוגנים.

לצלם ולתעד כל פגיעה

"כרגע, בזמן שהלחימה נמשכת כולם מחבקים את תושבי הדרום ועוטפים אותם במילות עידוד חמות", אומר רובינזון. "אחרי שהאש שוכחת, מתחילה הביורוקרטיה הארוכה". "בימים כאלה אני ממליץ לתעשיינים שנאלצים לעבוד תחת אש, לא להסתפק בהרפסות כרטיס העובר בכואר לעבודה ובצאתו ממנה כדי להוכיח נוכחות", ממליץ רובינזון. "הצגת פרטים על היקף הנוכחות של העובדים לא מספיקה, כי היא לא כוללת את מספר הפעמים הרב שבו עובדים נאלצו לרוץ במהלך יום העבודה למרחבים המוגנים בעקבות אזעקה. זאת הסיבה שאני ממליץ להם לתעד את השעה המדויקת של כל אזעקה שהפריעה לשגרת הפעילות במפעל". גם במצבים של נזק פיזי שנגרם לתשתיות הייצור בעקבות פגיעות של רקטות, רובינזון ממליץ לבעלי המפעלים לתעד עד כמה שניתן: "כדאי לצלם כל

מנכ"ל מפעל בכרמיאל: "מי שמנהל את התהליך לקבלת הפיצוי לבד, שיצפה להרבה מצבים של הלוך וחזור. מוטב שישכרו רואה חשבון כי אלה מלחמות שלא כדאי לקיים לבד"

עו"ד המתמחה במיסוי: "טיפול בתביעות הפיצויים איטי ולעתים לא יעיל. רק בימים האחרונים סיימנו, במסגרת פשרה, תביעה שהוגשה על נזק שנגרם במלחמת לבנון השנייה"

עשרות מפעלים מאזור הדרום, שמושבתיים מאז תחילת מבצע עמוד ענן, צפויים לדרוש מרשויות המדינה פיצוי כספי על הפסדים, ירידה במכירות ובחלק מן המקרים, על נזקים שספגו תשתיות הייצור שלהם בעקבות פגיעות של רקטות. לפי תעשיינים מאזור הצפון, שכבר חוו בעבר מצבי לחימה והתנהלו בימים שאחריהם מול רשויות המדינה לקבלת פיצוי, המלחמה האמיתית של תעשייני הדרום עוד לא התחילה. "להלק מהתעשיינים ובעלי העסקים הקטנים באזור הזה צפויה דרך ייסורים לא קצרה", העריך היום (ד') המשנה למנכ"ל חברת קליל מכרמיאל, יוני רובינזון. "המדינה רוצה לתפוס כמה גנבים שעשויים להערים עליה בניסיון לקבל כסף קל שלא מגיע להם, ובדרך, היא עשויה להקשות על רבים שזכאים לפיצוי".

קליל מעסיקה כ־300 עובדים בכרמיאל, ולדברי רובינזון, בימים שאחרי מערכות של צה"ל בלבנון הוא מצא את עצמו מתנהל מול מנגנוני הפיצוי השונים של המדינה במשך חודשים ארוכים, וגם אחריהם לא קיבל את מלוא הפיצוי. "כעבור 3 או 4 חודשים מאז שהגשנו בקשה לקבלת פיצוי, קיבלנו 30% מהסכום שתבענו. את היתרה קיבלנו רק כעבור כשנה, וגם אז הסכום הסתכם בכ־70% ממה שדרשנו כי היינו חייבים להתפשר כדי לגמור עם זה. במצב שהיינו מתעקשים על כל הסכום, היינו צריכים להיכנס לעוד יותר בירוקרטיות ולהתייצב בוועדות שונות, שהיו אמורות להכריע בעניין. כמוכן שזה היה מאריך את תהליך קבלת הפיצויים בזמן רב נוסף", אמר היום. מאז תחילת הלחימה בעזה

19.41x29.79	32	4	עמוד	גלובס - כותרת	22/11/2012	34555959-5
דורון טיקוצקי צדבונים משרד עורכי הדין - 87910						

התעשיינים ובעלי העסקים צפויה דרך ייסורים לא קצרה" מפעל שנפגע סמוך לשדרות. "לחלק מהתעשיינים ובעלי העסקים צפויה דרך ייסורים לא קצרה" (צילום: רויטרס)

בעל מפעל רב בריח: "כרגע כל הפוליטיקאים מחבקים את הדרום, אך מיד אחרי האזעקה האחרונה, אף אחד לא יספור אותנו. אמצא את עצמי לבד מול הפקידים"

סיוע מקיפה שתיתן מענה להערכת הנזקים שצפויים לתעשייה ולעסקים הקטנים והבינוניים בתום מבצע עמוך ענן.

לדברי המשנה למנכ"ל משרד התמ"ת, ינון אלרועי, בימים האחרונים שוקדים הגורמים המקצועיים על גיבוש סל כלים שיאפשר תשלום פיצוי לתעשיינים ולעסקים בדרום, לצד תגבור של מסלולי הייעוץ והסיוע לעסקים קטנים באמצעות מוקדים שנפרסו בשטח.

לדברי אלרועי, בחלק מהמקרים מנגנון זה אמור לתת תשובה גם לאובדן הכנסות והיעדרויות של עובדים: "אנו מנסים להקל על התעשיינים באזור זה גם בזמן אמת, כמו במקרים שבהם כוחות הביטחון סגרו כבישים והקשו על מעברים של משאיות עם סחורות שמיועדות לייצוא. בעקבות התערבויות שלנו, התאפשרה הגישה של המשאיות אל הנמלים".

ברשות המסים אמרו היום, כי דיון ראשון כבר התקיים עם נציגי לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים וההסתדרות בעניין פיצוי לעסקים ולתעשייה באזור הדרום. ברשות הדגישו, כי הדיון התקיים ברוח טובה, אך עם זאת, על רקע הימשכות הלחימה הצדדים סיכמו כי דיוני המשך יתקיימו בקרוב. ●

טוען שהוא מחכה לפיצויים מהמדינה על נזקים שנגרמו לו עוד במבצע עופרת יצוקה בסוף 2008. הוויכוח בינו לבין רשויות המס על כמה מאות אלפי שקלים התגלגל לפתחו של בית המשפט. "נוצר מצב אבסורדי לחלוטין. על נזק שספגתי לפני 4 שנים אני לא מקבל פיצוי, ובינתיים נגרם לי נזק על הלחימה בשבוע האחרון", אמר היום ל"גלובס". כ-500 עובדים מועסקים במפעל של דונרשטיין באשקלון, ולדבריו מלאכת הייצור מופרעת לעתים תכופות באזעקות. "בעקבות האזעקות צריך לנתק את מכונות הייצור, לרוץ אל המרחבים המוגנים, וכששבים לעבודה מדליקים את המכונות מחדש. אלא שאז יש אזעקה נוספת וחוזר חלילה. תפוקת הייצור שלי ירדה בשבוע האחרון ל-50%", סיפר. "כרגע כל הפוליטיקאים מחבקים את הדרום, אך אני יודע שמיד אחרי האזעקה האחרונה, אף אחד לא יספור אותנו ונכנס לבירוקרטיה אין סופית. אמצא את עצמי לבד מול הפקידים".

משרד התמ"ת: "מנסים להקל"

במשרד התמ"ת מתקשים להעריך את היקף הנזק הישיר והעקיף לתעשייה בדרום בעקבות שבוע הלחימה האחרון. עם זאת, אתמול הורה שר התמ"ת, שלום שמחון, לאנשי משרדו להקדים ולגבש תכנית

פגיעה, כמו גם לתעד עסקאות שבוטלו או שלגביהן המפעל לא הצליח לעמוד במועדי אספקה ונגרמו לו בכך הפסדים", אומר רובינזון, למוד הניסיון. "יש לאסוף את המסמכים המתאימים ולהציגם בבוא העת לנציגי הרשויות כהוכחה על הנזק הישיר ועל הנזק העקיף. בכל מקרה, צפויה בירוקרטיה לא פשוטה ומי שמנהל את התהליך לקבלת הפיצוי לבד, שיצפה להרבה מצבים של הלוך וחוזר. מוטב שישכרו רואה חשבון שינהל עבורם את ההליכים האלה כי אלה מלחמות שלא כדאי לקיים לבד".

"טיפול איטי ולא יעיל"

לטענת עו"ד אלי דורון, ממשרד דורון, טיקוצקי, צדבונים, עמיר ושות', שמתמחה במיסוי, "הניסיון מלמד כי הטיפול בתביעות הפיצויים של עוסקים שנפגעו בעקבות המצב הביטחוני איטי ולעתים לא יעיל. רק בימים האחרונים סיימנו, במסגרת הסכם פשרה, תביעה שהגישה לרשויות המדינה חברת שילוח ימי ועמילות מכס לקבלת פיצויים על נזקים שנגרמו לה עקב הפסקת פעילות בנמל חיפה במהלך מלחמת לבנון השנייה".

שמואל דונרשטיין, הבעלים של רב בריח, שמייצר באזור התעשייה הדרומי באשקלון,

13.39x31.39	33	4	עמוד	כותרת - גלובס	22/11/2012	34555961-8
זררון טיקוצקי צדבריים משרד עורכי הדין - 87910						

שאלות ותשובות

פיצוי על נזקי המלחמה

במקומות שבהם נאסרה עבודה לפי הוראות פיקוד העורף, העובד יהיה זכאי לתשלום שכרו לפי שיעורים שנקבעו בתקנות מס רכוש וקרן פיצויים.

● **האם אפשר לפטר עובד שלא מגיע לעבודה עקב מצב חירום?**
חוק הגנה על עובדים בשעת חירום אוסר על מעסיקים לפטר עובדים, שנעדרו ממקום עבודתם כאשר ההיעדרות נובעת מהוראה של פיקוד העורף

● **איך משפיעה על עובדים העובדה שמקום עבודתם הוכרז במפעל חירום?**
עובדים במפעל חירום חייבים להתייצב לעבודה בשעת חירום, ואינם זכאים לקחת חופשה. בין העובד למעביד מתקיימים יחסי עובד-מעביד, אך לא יחולו הוראותיהם של אחרים מדיני העבודה, לרבות חוק שעות עבודה ומנוחה וחוק עבודת נשים. מכאן, שבשעת אסון לאומי מותר להעסיק עובדים במפעל חירום גם בשבת ובחג ואין הגבלה על כמות השעות הנוספות.

● **איזה הקלות חלות על מעסיקים במצב חירום?**
בהתאם לחוק שיקים ללא כיסוי, המפקח על הבנקים רשאי לקבוע כי לא יוגבלו חשבונות בנק בשל המחאות שסורבו למשך עד 90 ימים.
בנוסף, מומלץ לבדוק עם רשות המסים אילו הקלות חלות על בעלי עסקים, כגון אי הטלת קנסות ואי הפעלת הליכי גבייה, דחיית מועד תשלום המסים ובדיקת זכאות לפיצויים.

● **האם צריך להשתתף בהוצאות הנסיעה של עובד שהעתיק את מקום מגוריו באופן זמני בשל מצב החירום?**
תשלום הוצאות נסיעה ניתן לפי מחיר הנסיעה בתחבורה ציבורית ממקום המגורים של העובד למקום עבודתו. שינוי מקום המגורים, גם באופן זמני, מצדיק שינוי מתאים בהחזר הוצאות הנסיעה. צו הרחבה בעניין החזר הוצאות נסיעה קובע תקרה להחזר.

● **האם אפשר להכריח אישה בהיריון או אימא להתייצב במקום העבודה שהוכרז במפעל חירום?**
החובה להתייצב לעבודה במפעל חירום אינה חלה על אישה הנמצאת בהריון או בשנה שלאחר לידה. לגבי עובדת שלה ילדים הנתונים לטיפול, יובאו בחשבון בעת הגיוס הקשיים העלולים להיגרם לאשה בטיפול בילדיה ובדאגה להם.

● **האם אפשר להכריח עובד חולה להתייצב לעבודה במפעל חירום?**
עובד המבקש להיעדר מחמת מחלה ולא קיבל אישור ממעבידו יכול לבקש בדיקה רפואית בפני רופא שמונה לכך על ידי משרד התמ"ת, ורק לרופא זה יש סמכות לפטור את העובד מעבודה עקב מצב בריאותו

● חן מענית ויובל אזולאי

● **מי אחראי על קביעת פיצוי כספי לאזרחים ובעלי עסקים שרכושם נפגע בלחימה?**

במקרה של פגיעה ברכוש אמונה מחלקת פיצויי פעולות איבה ברשות המסים על הערכת הנזק וקביעת גובה הפיצוי. לאחר פעולת איבה אמורים אנשי מחלקת הפיצויים להגיע לאזור הפגיעה בליווי שומאים ומהנדסים, ולאמור את הנזק.

● **במקרה של פגיעה בבית מגורים, איך נקבע גובה הפיצוי?**

המדינה מפצה על נזק שנגרם למבנה על פי שמאות של אנשי מקצוע מטעם קרן הפיצויים. הפיצוי על הפצי בית מתבצע לפי מחירון של סוגי "הפצי בית" וגודל המשפחה. שווי הפיצוי נקבע בהתאם לשווי התיקון. במקרה שלדעת מנהל מס רכוש החפץ אינו ניתן לתיקון – שווי הפיצוי יהא בהתאם לשווי של הפצי ביתי דומה חדש במקומו.

בכל מקרה, אין זכאות לפיצוי בגין אובדן כסף מזומן והמחאות, תכשיטים וחפצי אומנות שנפגעו.

● **במקרה של פגיעה במרחב ציבורי, על איזה רכוש ניתן הפיצוי?**

בעלי כלי רכב שניזוקו יפנו לעובדי מחלקת הפיצויים לצורך אומדן הנזק ויפנו מידית לתיקון הנזק בכל מוסך שייבחרו, ובתנאי שהשמאי מטעם מחלקת פיצויים יאשר את התיקון לפני ביצועו.

במקרה של פגיעה בחפצים אישיים של עובר אורח, הוא זכאי לפנות לאנשי מחלקת הפיצויים. השתדלו להציג את החפצים שנפגעו על מנת שניתן יהיה לבצע הערכה לנזק שנגרם.

● **במקרה של פגיעה בעסק או במפעל, איך נקבע הפיצוי על הפגיעה בציוד ובמלאי?**

כיסוי הנזקים של ציוד עסקי שנפגע הנו בהתאם לשווי השוק של הציוד (שווי ממוכר מרצון לקונה מרצון בשוק החופשי), במצבו לפני הפגיעה. עליכם להוכיח את בעלותכם על התכולה שנפגעה.

הפיצוי על נזק למלאי שנפגע יינתן בהתאם לשווי העלות שלו (ללא מע"מ) לאחר שהמצאתם הוכחות כי המלאי היה בבעלותכם.

להוכחת הנזק עליכם להמציא רשימת ציוד/מלאי שנפגע, דוחות כספיים או מסמכים המעידים כי הציוד/המלאי בבעלותכם (חשבוניות רכישה, דוחות מלאי מאושרים על ידי ר"ח וכיו"ב). את כל החומר יש להעביר לשמאים המועסקים על ידי רשות המסים.

רשות המסים ממליצה שלא לפנות ציוד, מלאי, פסולת או כל חפץ אחר שנמצא בעסק, ללא תיאום מוקדם עם שמאי קרן הפיצויים.

בכל מקרה, אין זכאות לפיצוי בגין אובדן (או גניבה) של כסף מזומן והמחאות שנפגעו

● **מי משלם את המשכורת לעובדים שנמנעה עבודתם?**